

EINFACH DEUTSCH

Sladana Milošević

PRIRUČNIK ZA NJEMAČKI JEZIK

UVOD

Dragi moji,

Izabraću ovo prisno obraćanje sa razlogom. Družimo se već skoro godinu dana preko grupe „Škola Studium-učimo engleski i njemački zajedno“, gdje nas ima skoro 21 000 i nešto kraće preko Instagram stranice. Hvala vam na ogromnom povjerenju koje ste mi ukazali i ja vam se neću obraćati i objašnjavati ko sam i šta sam, već ću pristupiti temi ove knjige odmah.

Prva asocijacija na njemački jezik jesu TEŽINA, SILNI NASTAVCI, PADEŽI, NEMELODIČNOST itd. Ja bih voljela odmah u startu da se riješimo ovih predrasuda (koje sam i sama nekad imala) i da ovome svemu pristupimo mnogo drukčije. Hajde da definišemo njemački jezik kao precizan i jasan, kao zanimljiv i nadasve jedan izazovan jezik. Hajde da prihvatimo da je njemački broj 1 jezik u Evropi kada je u pitanju ekonomija. Hajde da na njemački gledamo kao na drugi najvažniji jezik nauke koji govori 100 miliona ljudi samo u Evropi. Na njemačkom možete da razgovarate u Njemačkoj, Švajcarskoj, Austriji, Lihtenštajnu, Luksemburgu, istočnoj Francuskoj, Belgiji itd. Ubraja se u 10, pazite sad, najčešće upotrebljavanih jezika SVIJETA. Jedan je od tri službena jezika u EU.

Zašto vam ovo govorim? Ovo vam govorim da shvatite da vam poznavanje njemačkog ne otvara samo vrata u ambasadama za vizu. Ukoliko, bilo kad, odlučite čak i da napustite njemačko govorno područje, poznavanje ovog jezika donosi brojne benefite. I svakako ću nastojati da u ovoj knjizi predstavim sve ono što biste trebali znati, prije svega, o PRISTUPU učenju ovog jezika, a potom ćemo i riješiti konkretne gramatičke dileme na nivou A1 i A2.

Čak iako ste na višem nivou, vjerujem da će ova knjiga biti korisno štivo za obnavljanje prethodnog znanja i da ćete možda zavoljeti njemački kada shvatite da on NIJE BAUK. Sada zaboravite strašne profesorice njemačkog, silne tabele, bubanje nastavaka... nastavite da čitate ovu knjigu i odradite obavezno sva vježbanja.

Pa da krenemo :)

Zašto se njemački smatra teškim jezikom i šta je to ključni problem ili greška, koju velika većina polaznika pravi?

Njemački jezik se i kod nas, a evo i kod Španaca, gdje sam trenutno, smatra jednim od najtežih jezika. Ne možemo osporiti da njegova NEMELODIČNOST čini pamćenje njemačkih riječi teškim, a i gramatika sa svim nastavcima zna biti noćna mora. Ja bih ovdje odmah voljela da zaboravimo ovu činjenicu i da zapravo naglasimo jednu veliku grešku koju polaznici čine, a koja je i glavni razlog što smatramo ovaj jezik komplikovanim i nemogućim za naučiti. A ta greška je: PRESKAKANJE.

Preskakanje A1 nivoa, jer je to samo predstavljanje. Preskakanje gramatike A1 nivoa, jer to svi znaju. Preskakanje svega samo da bi se došlo do, mogu slobodno reći, titule poznavaoa njemačkog na B2 nivou. I onoga trenutka, kada neko shvati da ne može naučiti konjunktiv perfekta, jer je prije svega preskočio i žargonski rečeno „zbrljavio“ perfekt, tada taj neko kaže: „Jao, kako je ovaj njemački težak.“ I baš iz ovog razloga vas molim, da ovaj priručnik, čitate bez preskakanja i sa što boljom koncentracijom. Molim vas da uradite sve vježbe, jer su one vaš lagani put do pravog poznavanja njemačkog jezika. One su vaš pravi put do temelja, na koji kasnije možete nadograditi sve što želite.

Iza svakog poglavlja, gdje sam objasnila neke osnove i nedoumice, imaćete i jedan motivacijski tekst o problemima sa kojima su se susreli moji učenici i načinima na koje sam to riješila. Ovaj priručnik biće fokusiran na gramatiku, ali naravno tu će biti i dodatnih savjeta vezanih za primjenu te gramatike u konverzaciji.

SADRŽAJ

Prezent glagola haben i sein	4
Prezent ostalih glagola	9
Prisvojne zamjenice i članovi	15
Negacija nicht ili kein	32
Perfekt i preterit	37
Futur I	61
Pridjevske deklinacije	69
Najvažnije zavisne rečenice	85
Red riječi u njemačkoj rečenici	101
Konjunktiv 2	109
Pasiv	120
Relativne rečenice	132
Refleksivni glagoli	142
Prijedlozi	154
Zu infinitiv	165
SPECIJALNI DODATAK	175
POGOVOR	180

POGLAVLJE 1

Prezent glagola haben i sein

Hajde da ovako ovo pojasnimo. Bez ova dva glagola (ukoliko ih ne znate kao pjesmicu) ne možete nigdje. I zato ćemo ih sad prvo objasniti, a potom ćemo dodati posebno poglavlje o njihovoj upotrebi.

HABEN imati	SEIN biti
Ich habe-ja imam	Ich bin-ja sam
Du hast-ti imaš	Du bist-ti si
Er hat-on ima	Er ist-on je
Sie hat-ona ima	Sie ist-ona je
Es hat-ono ima	Es ist-ono je
Wir haben-mi imamo	Wir sind-mi smo
Ihr habt-vi imate	Ihr seid-vi ste
Sie haben-oni imaju	Sie sind-oni su
Sie haben-Vi imate	Sie sind-Vi ste

! Dodatak o zamjenicama

Kao što vidite u tabeli, postoje određene zamjenice koje se ponavljaju i bitno je znati njihovu razliku:

sie-ona
sie-oni
Sie-Vi

Sie može da znači oboje, a ukoliko se piše velikim slovom znači Vi i koristimo je isključivo za učtivo obraćanje. U tom slučaju će se pisati velikim slovom čak i u sredini rečenice.

Bitno je razlikovati i Sie-Vi i ihr-vi.

Sie, kao što je pomenuto, koristimo za učtivo obraćanje, dok ihr koristimo da se obratimo grupi ljudi.

Haben Sie einen Stift, Herr Schmitt?

Imate li olovku, gospodine Šmit?

Habt ihr einen Stift?

Zamislimo situaciju gdje se ja obraćam učenicima i pitam ih imaju li olovku.

Dakle obraćam se više ljudi i pitam „*Imate li vi olovku?*“

1

PREZENT GLAGOLA HABEN I SEIN

A sada da se vratimo na glagole haben i sein.

Gore sam ih navela sa prevodom i u njemačkom jeziku nema neke drastične razlike u njihovoj upotrebi u poređenju sa našim jezikom.

Ako želim da kažem: „*Ja imam psa*“, to ću reći:

Ich habe einen Hund. (pogledajte tabelu gore)

Ako želim da kažem: „*Ja sam lijep*“, to ću reći:

Ich bin faul. (pogledajte tabelu gore)

Međutim, postoji razlika, ako govorimo o godinama. Nijemci nikada neće reći: „*Ja imam 25 godina*“, već će reći „*Ja sam star 25 godina*“.

Odnosno:

Ich habe 25 Jahre alt.

Ich bin 25 Jahre alt.

Glagoli haben i sein se u njemačkom jeziku mogu koristiti kao GLAVNI I POMOĆNI glagoli. Mi smo sada pričali o njihovoj upotrebi kada su GLAVNI ili JEDINI glagoli u rečenici i kada znače imati ili biti. Mogu se koristiti i da grade neko drugo vrijeme i tada se NE PREVODE. U prilogu slijede i korisne fraze sa haben, jer se ovaj glagol često koristi i kao dio određenih izraza.

Haben u izrazima

Es gut/schlecht haben – nekome je lako, teško
Du hast es gut! Tebi je lako.

Da hast du es jetzt – eto ti, šta si tražio to si dobio.

Da hast du es. Jetzt weißt du's. – Eto ti, sada znaš.

Was hast du? – šta ti je; šta ti fali; da li si bolestan?

Na, wie haben wir es denn – kako je, šta ima (novo), kako stoje stvari?

Na, wie haben wir es denn, hast du das Examen bestanden? Šta ima, da li si položio ispit?

Hast du es? Da li si razumio, shvatio? es haben – biti bolestan

Er hat es im Knie und hinkt darum. Ima bolesno/povrijeđeno koljeno, zato ćopa.

Das hat etwas/nichts auf sich – to je važno/ nevažno

Er kann nun bleiben, es hat nichts mehr auf sich. On sad može da ostane, više nije važno.

Damit hat sich es – s tim je gotovo, završeno
Aber damit hat sich es.

Da haben wir es – eto nama belaja, problema

Da haben wir es! Es sieht gar nicht rosig aus! Eto nama problema, situacija ne izgleda ružičasto/dobro.

Hat sich was – ne dolazi u obzir, gotovo je, kraj

Es hat sich was mit der Liebe! Završila se ljubav, nema više, gotovo!

Ove izraze sam dodala samo kako biste imali uvid u ne tako bukvalna značenja ovog glagola. Oni svakako nisu najbitniji, ali će vam dobro doći u nekim situacijama.

Kod ove lekcije konkretno, najveći problem, sa kojim se polaznici susreću jeste određivanje lica i samim tim stavljanje glagola haben i sein u pravo lice.

Hajde da to malo pojasnimo.

Dakle, na početku svakog časa, polaznicima prvo dam tabelu sa promjenom ovih glagola i prevodom. Potom krenemo sa vježbama.

I zamislimo da imamo ovakav zadatak:

Er _____ (haben) einen Hund.

Ako pogledamo tabelu gore, vidjećemo da sa er uvijek koristimo hat i naravno ubaćićemo hat.

Ova rečenica će zvučati *Er hat einen Hund* ili u prevodu „On ima psa.“ Ukoliko imamo zamjenicu kao subjekat, nije teško, jer samo pogledamo tabelu. Ali čim se na mjestu subjekta nađe neko ime ili nešto drugo, nastaje problem. Kako sada? Ovo pripisujem nedostatku poznavanja maternjeg jezika, ali šta je tu je, idemo da to riješimo.

Zamislimo rečenicu:

Marco _____ (haben) einen Hund.

U ovoj rečenici nam je *subjekat* neki Marko. I kako da znamo koje lice da gledamo u tabeli i koji glagol da ubacimo.

Pa Marka možemo zamjeniti sa kojom zamjenicom?

Ako ste pomislili na zamjenicu ON, bili ste u pravu. Marko ili on ima psa. Dakle, u tabeli tražimo kako se kaže on (er) i vidimo da nam za to lice ide glagol hat.

Marco hat einen Hund.

Uvijek se morate zapitati ko je subjekat u rečenici (ko vrši radnju), a potom naći odgovarajuće zamjenice koje mogu da zamijene taj subjekat.

U našem jeziku npr.

Ivana - ONA

Jovan - ON

Marko i ja - MI

Petar i Jovana - ONI

Apsolutno isto važi i za njemački jezik.

1

VJEŽBE ZA POGLAVLJE

A. Prevedite sledeće rečenice:

1. Oni imaju 26 godina.
2. Mi imamo jedan stan.
3. Marija i Kristijan su zajedno.
4. Helena je studentica.
5. Andrew radi Ausbildung u X-Mediji.

RJEŠENJA:

1. Sie sind 26 Jahre alt.
2. Wir haben eine Wohnung.
3. Marija und Christian sind zusammen.
4. Helena ist eine Studentin.
5. Andrew macht eine Ausbildung bei X-Media.

B. Ubacite glagol haben ili sein u odgovarajuće lice:

HABEN

1. Ich _____ keine Geschwister.
2. _____ du eine große Familie?
3. Tina _____ eine Katze. Sie heißt Mitzie.
4. Familie Meier _____ ein Haus.
5. Stefan _____ einen Freund. Er heißt Christoph.
6. _____ Stefan eine Schwester?
7. Wir _____ keine E-Mail-Adresse.
8. _____ ihr Geschwister?
9. Stefan und Tina _____ einen Onkel. Er heißt Thomas.
10. Stefan und Tina, sie _____ viele Freunde.
11. _____ Sie Kinder, Frau Meier?

RJEŠENJA:

1. Habe
2. Hast
3. Hat
4. Hat
5. Hat
6. Hat
7. Haben
8. Habt
9. Haben
10. Haben
11. Haben

1

VJEŽBE ZA POGLAVLJE

SEIN

1. _____ du 12 Jahre alt?
2. Nein, ich _____ 13 Jahre alt.
3. Tina _____ in der 8. Klasse.
4. _____ Renate die Mutter von Tina?
5. _____ Stefan und Tina die Kinder von Renate?
6. Meine Freunde _____ Rafael und Leon.
7. _____ Melanie deine Lehrerin?
8. Wie viele Personen _____ ihr zu Hause?
9. Wir _____ vier Personen zu Hause:
mein Mutter, mein Vater, mein Bruder und ich.
10. Die Weigels _____ die eltern von Tina und Stefan.
11. Entschuldigung, _____ Sie Frau Scholz?
12. Nein, ich _____ Frau Schulz.
13. Wer _____ du?

RJEŠENJA:

1. Bist
2. Bin
3. Ist
4. Ist
5. Sind
6. Sind
7. Ist
8. Seid
9. Sind
10. Sind
11. Sind
12. Bin
13. bist

POGLAVLJE 2

Prezent ostalih glagola

Ako smo dobro savladali glagole haben i sein, prelazimo na konkretniji slučaj. Prezent ili sadašnje vrijeme svih ostalih glagola. Ne bi trebalo biti naročito komplikovano, ako se fokusiramo na najbitnije korake.

Njemački je u ovom segmentu dosta sličan našem jeziku. Nama bi bilo jako čudno da neko kaže „Ona učimo“ ili „Mi učiti“. Ali bismo svakako razumjeli. E da ovako ne biste zvučali na njemačkom, hajde da objasnimo formu i upotrebu prezenta:

Kako gradimo prezent pravilnih glagola?

KAUFEN

Prvi korak: uklonimo nastavak EN i dobijamo prezentsku osnovu KAUF.

Drugi korak: dodajemo odgovarajuće nastavke za prezent (pogledaj tabelu):

Ich kauf- E (Ich kaufe)	Ja kupujem
Du kauf- ST (du kaufst)	Ti kupuješ
Er kauf- T (er kauft)	On kupuje
Sie kauf- T (sie kauft)	Ona kupuje
Es kauf- T (es kauft)	Ono kupuje
Wir kauf- EN (wir kaufen)	Mi kupujemo
Ihr kauf- T (ihr kauft)	Vi kupujete
Sie kauf- EN (sie kaufen)	Oni kupuju
Sie kauf- EN (Sie kaufen)	Vi kupujete

Na ovaj način ćete graditi prezent svih ostalih **PRAVILNIH GLAGOLA**. A ne postoji nikakav poseban trik pomoću kojeg biste mogli otkriti da li je glagol pravilan ili nepravilan. Vremenom ćete to svakako zapamtiti, tako da nema potrebe da se opterećujete. I jedna super vijest: većina ih je pravilnih.

2 PREZENT OSTALIH GLAGOLA

Kako gradimo prezent nepravilnih glagola?

Znam, čim spomenem nepravilne glagole, uhvati vas panika. Ali nisu oni toliko teški. Većina nepravilnih glagola u prezentu u njemačkom jeziku je nepravilna u DRUGOM I TREĆEM LICU JEDNINE. U svim ostalim licima se taj glagol mijenja kao i svaki drugi pravilni glagol.

Podijelićemo nepravilne glagole po promjenama koje mogu da se dese:

E-I

Možda najčešća promjena jeste promjena E-I u samoj osnovi glagola. Hajde da vidimo na konkretnom primjeru, pa će vam biti jasnije:

SPRECHEN

Prvi korak: Isti kao i kod pravilnih glagola-odredimo osnovu tako što uklonimo nastavak EN

SPRECH

I potom mijenjamo taj glagol na sledeći način:

Ich sprech-E (ich spreche)	Ja govorim
Du sprich-ST (du sprichst)	Ti govoriš
Er sprich-T (er spricht)	On govori
Sie sprich-T (sie spricht)	Ona govori
Es sprich-T (es spricht)	Ono govori
Wir sprech-EN (wir sprechen)	Mi govorimo
Ihr sprech-T (ihr sprecht)	Vi govorite
Sie sprech-EN (sie sprechen)	Oni govore
Sie sprech-EN (Vi govorite)	Vi govorite (persiranje)

Ova promjena se dešava i kod glagola helfen, treffen, geben, nehmen itd.